Lietas Nr. C19043415
Lietas arhīva Nr. C-0434-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2015.gada 19.maijā

Kuldīgas rajona tiesa:
tiesnese Anda Brīze,
ar tiesas sēžu sekretāri Intu Šulci,
piedaloties prasītājai, atbildētājam,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja /pers. A/ 2015.gada 23.martā cēlusi tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu savam uzturam EUR 200,00 apmērā mēnesī.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja pēc pilngadības sasniegšanas turpina mācības /Izglītības iestādes nosaukums/, tāpēc algotu darbu nestrādā un nevar sevi apgādāt. Šobrīd prasītāju uztur tikai māte. Kopš prasītāja sasniegusi pilngadību, viņas tēvs uzturlīdzekļus nemaksā.

Prasītājas ienākumi ir stipendija – vidēji EUR 45,00 mēnesī. Prasītājas māte nodrošina prasītāju ar uzturlīdzekļiem vidēji EUR 400,00 apmērā mēnesī.

Prasītājas izdevumus veido izdevumi ēdienam EUR 150,00 apmērā mēnesī, apģērbam - EUR 70,00 mēnesī, transportam - EUR 50,00 mēnesī, mācību priekšmetiem - EUR 50,00 mēnesī, ārsta apmeklējumiem, medikamentiem - EUR 50,00 mēnesī, sadzīves precēm - EUR 30,00 mēnesī.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus savam uzturam EUR 200,00 apmērā mēnesī no prasības iesniegšanas dienas līdz apstākļu maiņai, kā arī noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.panta pirmo daļu.

Atbildētājs iesniedzis paskaidrojumu par prasību (lietas 34.-35.lapa), kurā norādījis, ka prasību atzīst daļēji. Atbildētājs atzīst, ka jāsniedz atbalsts prasītājai izglītības apguvei. Atbildētājs piedāvājis prasītājai dzīvot pie viņa par atbildētāja līdzekļiem, lai sagatavotos iestājai augstskolā. Prasītāja tam nav piekritusi. Saņemot uzturlīdzekļus no atbildētāja EUR 200,00 apmērā, prasītājas ienākumi būtu EUR 645,00, kas pārsniedz atbildētāja atsevišķu mēnešu ienākumus. Atbildētāja ģimenē dzīvo divi atbildētāja sievas bērni, kuri ir studenti. Atbildētāja jaunākais dēls /pers. C/ dzimis 1998.gadā un ir skolnieks. Atbildētājam ir kredīts ar ikmēneša maksājumu EUR 620,00 apmērā. Atbildētāja bērniem ienākumi noteikti nepārsniedz EUR 50,00 katram bērnam.

Tiesas sēdē prasītāja prasību uzturēja un paskaidroja, ka abiem vecākiem ir pienākums uzturēt bērnus. Atbildētājs kopš 2014.gada jūnija, kad prasītāja kļuvusi pilngadīga, naudu prasītājas uzturam nav devis. Prasītāja mācības /Izglītības iestādes nosaukums/ pabeigs 2016.gadā. Vidēji prasītājai ik mēnesi nepieciešami aptuveni 300 *euro*. Šobrīd prasītāju uztur viņas māte, kura ik mēnesi dod aptuveni 300 *euro* prasītājas uzturam. Tā kā prasītājas mātei ir vēl viens bērns un viņai ir kredītsaistības, tad prasītājas mātei nav viegli maksāt šo summu.

Prasītājas ienākumi ir stipendija, no kuras tiek atskaitīta maksa par kopmītnēm, un prasītājai saviem izdevumiem paliek apmēram EUR 55,00.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību atzina daļēji un paskaidroja, ka piekrīt maksāt uzturlīdzekļus EUR 100,00 apmērā mēnesī, ar nosacījumu, ka prasītāja mācās un mācās sekmīgi. Atbildētāja ienākumi ir darba alga - aptuveni 800-900 *euro* mēnesī. Atbildētājs uztur vēl trīs bērnus, no kuriem divi ir atbildētāja sievas bērni. Atbildētājs maksā kredītu 620 *euro* apmērā mēnesī. Atbildētājam pieder īpašumi, ienākumus no kuriem atbildētājs negūst. Atbildētājs uzskatīja, ka uzturlīdzekļi vairāk nekā EUR 100,00 apmērā mēnesī būtu nesamērīgi liela summa prasītājas izdevumiem.

Novērtējusi prasību, paskaidrojumus un lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Dzimšanas apliecība (lietas 9.lapa) apliecina, ka prasītāja dzimusi 1996.gada 17.jūnijā un ka viņas tēvs ir atbildētājs.

Civillikuma 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem, vai ar abiem vecākiem.

Šīs normas izpratnē, pamats uzturlīdzekļu piedziņai ir apstāklis, ka bērns pats nespēj sevi apgādāt, tāpēc uzturlīdzekļi piedzenami no vecākiem samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli. Tiesa atzīst par pierādītu faktu, ka prasītāja mācās /Izglītības iestādes nosaukums/ 3.kursā, ko apstiprina mācību iestādes sniegtā izziņa (lietas 10.lapa). Līdz ar to tiesa secina, ka prasītāja neizvairās ar darbu iegūt līdzekļus savam uzturam, bet mācību dēļ šobrīd nespēj sevi apgādāt. Nav šaubu, ka prasītājai nepieciešami līdzekļi savu vajadzību apmierināšanai un viņai ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus līdz brīdim, kad viņa pati spēs sevi apgādāt.

Lemjot par uzturlīdzekļu piedziņu, izvērtējams atbildētāja mantiskais stāvoklis un spēja nodrošināt prasītāju ar iztikas līdzekļiem.

No Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamās Zemesgrāmatu informācijas redzams, ka uz atbildētāja vārda reģistrēti 67 nekustamie īpašumi.

No CSDD informācijas redzams, ka atbildētājam pieder automašīna.

Izziņa par atbildētāja darba algu (lietas 36.lapa) apliecina, ka atbildētāja ienākumi 2015.gada pirmajos trijos mēnešos bijuši vidēji EUR 846,69

mēnesī pēc nodokļu nomaksas.

Prasītāja sniegusi paskaidrojumus (lietas 26.lapa), ka viņas mātes /pers. D/ ienākumi ir aptuveni 11 418,40 Norvēģijas kronas, kas atbilst aptuveni EUR 1300, ko apliecina lietai pievienotais /pers. D/ konta pārskats (lietas 27.-30.lapa). No zemesgrāmatu apliecību kopijām (lietas 31.-33.lapa) redzams, ka /pers. D/ pieder trīs nekustamie īpašumi.

Prasītāja norādīja, ka saņem stipendiju vidēji EUR 55,00 apmērā mēnesī. Prasības pieteikumā prasītāja veikusi aprēķinu par viņai nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru, kas aprēķināts EUR 400,00 apmērā mēnesī.

Tiesa kritiski vērtē prasītājas prasības pieteikumā iekļauto aprēķinu par prasītājai nepieciešamajiem izdevumiem EUR 400,00 apmērā mēnesī. Prasītāja paskaidroja, ka ārsta apmeklējumiem un medikamentiem norādītie izdevumi nav nepieciešami katru mēnesi. Attiecībā par izdevumiem transportam prasītāja paskaidroja, ka tajos iekļauti arī izdevumi par taksometra pakalpojumiem, ko prasītāja izmanto, dodoties uz dažādiem pasākumiem. Prasītāja paskaidroja, ka mācību izdevumus sastāda izdevumi par mācību apguvei nepieciešamo tehniku – kameru, objektīvu, statīvu. Minētie izdevumi nav atzīstami par vispārzināmiem, kuri tiesai jāpieņem kā pašsaprotami. Līdz ar to šādu izdevumu nepieciešamība prasītājai jāpierāda. Prasītāja šādus pierādījumus tiesai nav iesniegusi.

Arī tiesas sēdē pati prasītāja norādīja, ka viņai mēnesī nepieciešami vismaz 300 *euro*, nevis 400 *euro*, kā norādīts prasības pieteikumā.

Kaut arī prasītāja norādījusi, ka viņas mātes ienākumi ir lielāki nekā atbildētāja ienākumi, tiesa ņem vērā, ka atbildētājam, salīdzinājumā ar prasītājas māti, pieder ievērojami lielāks skaits nekustamo īpašumu, līdz ar ko atzīstams, ka prasītājas vecāku materiālās iespējas uzturēt prasītāju ir vērtējamas kā līdzīgas.

Ņemot vērā, ka prasītāja saņem stipendiju vidēji 55 *euro* apmērā mēnesī un prasītājas vecāku materiālās iespējas sniegt līdzekļus prasītājas uzturam ir atzīstamas kā līdzīgas, tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi EUR 130 apmērā mēnesī.

Uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības iesniegšanas dienu – 2015.gada 23.martu, līdz brīdim, kamēr prasītāja mācās /Izglītības iestādes nosaukums/, vai līdz apstākļu maiņai. Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, 34.pantu, no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva EUR 234,00 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 9,30, jo prasītāja lietā ar likumu atbrīvota no pienākuma maksāt tiesas izdevumus.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 34.pantu, 42.panta pirmo daļu, 97., 190.-195., 204.[1], 205. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Ar 2015.gada 23.martu piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus EUR 130 (simt trīsdesmit *euro*) ik mēnesi, līdz brīdim, kamēr prasītāja turpina mācības /Izglītības iestādes nosaukums/, vai līdz apstākļu maiņai.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama kontā Nr. /konta Nr./ AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 234,00 (divsimt trīsdesmit četri *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 9,30 (deviņi *euro* un 30 centi).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, noteikt, ka atbildētājs spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 27.maijā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A. Brīze